

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**

DOM
2008-09-17
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12895-08
Rotel 554

SÖKANDE

Dalkia Facilities Management AB, 556473-2260
Box 6613
113 84 Stockholm

Ombud: Advokat Peter Thors
Advokatbyrån Helligren Linander KB
Box 24053
104 50 Stockholm

MOTPART

Norrtälje kommun
Box 800
761 28 Norrtälje

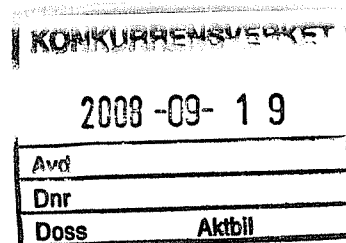
Ombud: Fastighetsjurist Tony Albinsson
SektorJuridik
S:t Göransgatan 78
112 38 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän Norrtälje kommun vidtagit rättelse genom att ny utvärdering gjorts innefattande ställningstagande till om kravet att anbud ska innehålla ett förslag till utformning och prissättning av verksamhetsservice har uppfyllts.

Dok.Id 364858

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Norrtälje kommun (kommunen) har inbjudit leverantörer att lämna anbud gällande upphandling av entreprenad för administration, tillsyn, skötsel och felavhjälpanande underhåll på och i anslutning till byggnader. Upphandlingen genomförs som en selektiv upphandling enligt 4 kap. LOU. Bland dem som lämnat anbud finns Dalkia Facilities Management AB (bolaget).

Kommunen har i tilldelningsbeslut den 10 juni 2008 meddelat att kommunen har för avsikt att ingå avtal med YIT Sverige AB (YIT) i egenskap av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att rättelse ska ske på det sätt att YIT:s anbud förkastas. I andra hand yrkar bolaget att rättelse ska ske på så sätt att bolaget tilldelas högre poäng/procent för de fem värdefaktorerna A-E, alternativt att YIT tilldelas en lägre poäng/procent. Bolaget har även framställt editionsyrkanden. Till stöd för sin talan anger bolaget bland annat följande. YIT:s anbud innehöll inte ett sådant förslag till utformning och prissättning av verksamhetservice som enligt förfrågningsunderlaget skulle medfölja. I entreprenörens åtagande ingår, enligt vad som anges i de "Särskilda föreskrifterna SF 06", punkt SF1, under rubriken "Verksamhetservice" (s. 11), att erbjuda kommunens hyresgäster att tillhandahålla tjänster utöver vad som ingår i kommunens åtaganden enligt hyreskontraktet. Enligt vad som anges i andra stycket under nämnda rubrik ska entreprenörens anbud innehålla ett förslag till utformning och prissättning av denna verksamhetservice. I de delar bolaget har fått se av YIT:s anbud har inte någon sådan handling kunnat återfinnas. Det är heller inte möjligt för YIT att i efterhand komplettera sitt anbud med ett förslag till utformning och prissättning av verksamhetservice, eftersom

förtydliganden eller kompletteringar endast är tillåtet om det rör sig om att tidigare lämnade uppgifter konkretiseras, inte att det tillförs nya uppgifter eller att tidigare lämnade uppgifter ändras eller ersätts av nya. Även om det skulle vara tillåtet för YIT att i efterhand komplettera sitt anbud så har de facto ingen komplettering skett före det att tilldelningsbeslutet meddelades. Kommunen har därmed antagit ett anbud som inte uppfyllde de av kommunen uppställda ska-kraven.

Kommunen bestrider bifall till bolagets ansökan. För det fall att länsrätten finner att avsteg från LOU föreligger, yrkar kommunen att länsrätten i första hand beslutar att utvärderingen av anbuden ska göras om i sin helhet och i andra hand att upphandlingen ska göras om i sin helhet. Till stöd för sin inställning uppger kommunen bland annat följande. Uppgifterna angående utformning och prissättning av verksamhetservice kommer att införlivas som ett så kallat kommersiellt villkor i ett kontrakt. Uppgifterna utgör inte och kan inte heller utgöra uteslutningsgrund enligt LOU. Uppgifterna utvärderas inte och är således inte heller ett utvärderingskriterium. Möjligheterna för kommunen att utvärdera ett anbud påverkas således inte av dessa uppgifter. Uppgifterna har formen av en avropsmöjlighet för kommunens hyresgäster och upphandlingen innebär inte någon garanti för att något avrop överhuvudtaget sker. Av förfrågningsunderlaget framgår även att kommunen kan komma att begära kompletterande uppgifter. Uppgifterna ingår i det avtal som är planerat att tecknas med YIT. Oavsett om dessa uppgifter i sin helhet kan återfinnas i anbud eller har kompletterats vid kontroll av redovisning eller kontraktsgenomgång är detta en sådan tillåten komplettering som avses i 9 kap. 8 § 2 stycket LOU. Komplettering har kunnat ske utan risk för vare sig särbehandling eller konkurrensbegränsning eftersom uppgiften inte på något sätt påverkat utvärderingen. Bolaget har inte lidit någon skada i denna del. Det förtjänar även att påpekas att inte heller bolagets anbud är fullständigt i denna del utan behöver kompletteras innan avtal kan tecknas.

Länsrätten har den 19 juni 2008 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Av vad som anges under rubriken SF1.1 i Särskilda föreskrifter SF06 framgår att dessa föreskrifter utgör del av förfrågningsunderlaget. Under rubriken SF1, Omfattning, Verksamhetsservice, i nämnda föreskrifter anges bland annat följande. Entreprenören ska erbjuda sig att tillhandahålla tjänster utöver de som ingår i hyresvärdens åtaganden enligt hyreskontrakt och villkor för lokalutnyttjande. Det är fråga om service som att montera inredning och utrustning, att göra enklare lokalanpassningar som hyresgästen får göra själv, etc. Entreprenörens anbud ska innehålla ett förslag till utformning och prissättning av verksamhetsservicen. Hyresgästen kan välja av vem de ska köpa servicen. Hur stor del av servicen som hyresgästen kommer att köpa av entreprenören beror på hur tilltalade de kommer att vara av entreprenörens utformning och prissättning av servicen.

Länsrättens bedömning

Bolaget har gjort gällande att vinnande anbudsgivare har lämnat ett anbud som inte uppfyllt ställda ska-krav då det inte innehåller något förslag till

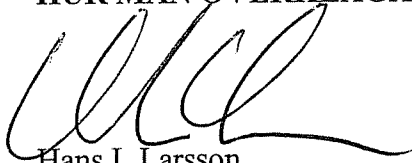
utformning och prissättning av verksamhetservice. Kommunen har hävdade att de efterfrågade uppgifterna inte utgör och inte heller kan utgöra en utslutningsgrund eller ett utvärderingskriterium.

De krav som den upphandlande enheten ställer i förfrågningsunderlaget kan uttryckas i så kallade ska-krav vilka, till skillnad från så kallade bör-krav, är ovillkorliga för att anbudet ska kunna komma i fråga för antagande. Ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda ska-krav får inte antas eftersom detta skulle strida mot principen om likabehandling av anbudsgivarna.

Enligt förfrågningsunderlaget ska anbuderna innehålla ett förslag till utformning och prissättning av verksamhetservice. Kravet utgör enligt länsrättens mening ett ska-krav. Det har därmed ålegat kommunen att vid utvärderingen ta ställning till om anbuderna uppfyllt detta krav. Av utredningen i målet framgår att så inte har skett, vilket strider mot LOU. Vad kommunen har anfört föranleder inte någon annan bedömning. Genom det felaktiga utvärderingsförfarandet kan bolaget komma att lida skada. Det föreligger därför grund för att ingripa mot upphandlingen enligt 16 kap. 2 § LOU. Då det i första hand bör ankomma på kommunen att vid utvärdering ta ställning till om samtliga i förfrågningsunderlaget uppställda ska-krav uppfyllts finner länsrätten att ingripande ska ske på så sätt att ny utvärdering ska göras, innefattande ställningstagande till om anbuderna uppfyller nu aktuellt ska-krav.

Vid en sådan utgång i målet saknas anledning att pröva bolagets övriga invändningar mot upphandlingen eller att vidta någon åtgärd med anledning av framställda editionsyrkanden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Hans L Larsson

Rådman

Målet föredrogs av Anna Malmström.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

